

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

ΕΥΡΟΚΙΝΙΣΣΙ/ ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

27.11.2021

«Θέλω την άνοιξη οι πολίτες να δουν εικόνες από το μέλλον τους»

Αρης Χατζηγεωργίου

«Νέο δάσος», «έργα-φωτοδότες», χορηγοί και ο Γκολντάμερ... Τι σχέση μπορεί να έχουν όλα αυτά με την επόμενη μέρα μιας καταστροφής όπως αυτή που συνέβη τον περασμένο Αύγουστο στη Βόρεια Εύβοια; Η «Εφ.Συν.» αναζήτησε τις απαντήσεις από τον άνθρωπο που ο πρωθυπουργός έθεσε επικεφαλής της Επιτροπής Ανασυγκρότησης, τον Σταύρο Μπένο.

Χρειάστηκαν αρκετές ερωτήσεις για να καταλάβουμε ποιος καθορίζει, ποιος αναθέτει, ποιος εγκρίνει και ποιος πληρώνει τα έργα που θα γίνουν. Με εμπειρία δεκαετιών στον δημόσιο βίο, ο κ. Μένος διόλου δεν δίστασε να δηλώσει την απογοήτευσή του για την αποτελεσματικότητα του ελληνικού κράτους. Πέταξε ευθαρσώς και μια τεράστια «βόμβα», προβλέποντας ουσιαστικά φιάσκο για το σχέδιο εκπόνησης 229 πολεοδομικών μελετών -το πρώτο έργο που χρηματοδοτεί το Ταμείο Ανάκαμψης- το οποίο, όπως είπε, θα χρειαστεί δύο χρόνια μόνο για να επιλεγούν οι ανάδοχοι. Η μόνη ερώτηση που αρνήθηκε να απαντήσει είναι εκείνη για την απόσπαση των αρχαιοτήτων από τον Σταθμό Βενιζέλου του Μετρό Θεσσαλονίκης.

• **Μιλώντας για την ανασυγκρότηση στη Βόρεια Εύβοια χρησιμοποιείτε τον όρο «νέο δάσος». Τι σημαίνει «κνειρεύομαι ένα νέο δάσος»;**

Δεν αναφέρεται η ορολογία αυτή μόνο στο νέο δάσος, αλλά στη μεταρρυθμιστική διάσταση που θέλω να έχουν οι δικές μου παρεμβάσεις για την περιοχή. Νέο δάσος, λοιπόν, νέο ΚΕΠ, νέος δήμος. Το νέο δάσος στηρίζεται σε δύο θεμέλια. Το ένα είναι η περίφημη έκθεση Γκολντάμερ που δίνει ένα μείγμα ανάμεσα στην πρόληψη και την καταστολή. Δείχνει και το μέλλον της διαχείρισης, δηλαδή προδιαγράφει και την οικονομία του δάσους. Ο άλλος πόλος είναι οι άνθρωποι του δάσους και κυρίως οι ρετσινάδες (έχουν έναν σπουδαίο πρόεδρο, τον Βαγγέλη Γεωργαντζή) που έχουν υποστεί απόλυτη καταστροφή, έχασαν τις δουλειές τους για δεκαετίες. Εμένα θα με βλέπεις να κινούμαι ανάμεσα στους δύο αυτούς πόλους, θα έχω συμβούλους τον Γκολντάμερ και τον Βαγγέλη για να οργανώσουν το νέο δάσος.

• **Ολη αυτή η ιστορία ξεκίνησε ύστερα από μια καταστροφή. Η μεταρρύθμιση για την οποία μιλάτε είναι να έρχομαι μετά την καταστροφή να κάνω έργα ή να μπορώ να σβήνω φωτιά χωρίς να καίει επί δέκα μέρες;**

Είναι και τα τρία μαζί. Αυτό που θέλω εγώ να αφήσω πίσω μου είναι ένα μείγμα που διαφαίνεται πολύ καθαρά και ζωντανά από την έκθεση Γκολντάμερ, ανάμεσα στα έργα πρόληψης, τα έργα καταστολής και ένα βήμα παραπέρα, τα έργα της διαχείρισης, την οικονομία του δάσους. Ο Γκολντάμερ έχει κάνει και δύο προτάσεις εθνικής κλίμακας που δεν είναι θέμα της Εύβοιας μόνο, είναι θέμα υιοθεσίας από την κυβέρνηση και το πολιτικό σύστημα.

• **Οι οποίες δεν υιοθετήθηκαν όμως από το 2019...**

Εγώ θα προτείνω να υιοθετηθούν. Τις βρίσκω πολύ ωραίες και τις δύο. Και τον ΟΔΠΥ (Οργανισμό Διαχείρισης Πυρκαγιών Δασών και Υπαίθρου) αλλά και το Δασικό Σώμα (ΔΑ.ΣΩ.), ένα σώμα ομόλογο των πυροσβεστών.

• **Σας είπαν ποτέ στην κυβέρνηση γιατί δεν τα υιοθέτησαν ως τώρα, αφού μιλάτε μαζί τους;**

Δεν μιλώ στο επίπεδο αυτό, δεν είμαι κυβερνητικό στέλεχος, είμαι ένας πολίτης που θέλω να διατηρήσω εντελώς την ανεξαρτησία μου και μου δίνει πολύ μεγάλες ευθύνες αυτή η πρόταση που μου έκανε ο πρωθυπουργός, κυρίως στο κομμάτι της διαφάνειας και της οικουμενικότητας που πρέπει να έχω. Θέλω να είμαι σταθερά τοποθετημένος ισότιμα απέναντι σε όλους στο πολιτικό σύστημα. Συνεπώς δεν διεισδύω τόσο πολύ στη σκέψη και στις αποφάσεις της καθημερινότητας της κυβέρνησης. Ο δικός μου ρόλος είναι να σκέπτομαι, να σχεδιάζω και να προτείνω κυρίως ύστερα από διαβούλευση με τον επιστημονικό κόσμο και την κοινωνία ό,τι καλύτερο πιστεύω για την περιοχή.

• **Όταν ακούει κάποιος για νέο δάσος φέρνει στον νου το «παλιό» που στη Βόρεια Εύβοια ήταν κάτι έξοχο, πολύ πυκνό, με τοπία φοβερά, μικρούς οικισμούς, γεωργική γη. Αυτά θα αλλάξουν;**

Οχι. Απλώς ήταν ευάλωτα αυτά. Δεν είχαν μέσα τους το στοιχείο της πρόληψης της πυρκαγιάς. Εγώ θυμάμαι παιδί, που με την οικογένειά μου πηγαίναμε διακοπές στον Ταΰγετο, το δάσος είχε δύο στοιχεία αυτορυθμιστικά, αυτά θέλω να επαναφέρω: το ένα ήταν η ζωή και το άλλο η αειφορία. Αυτά δεν υπάρχουν τώρα, αν εξαιρέσουμε την ιδιαιτερότητα του δάσους

της Βόρειας Εύβοιας, που εδράζεται στις δύο μεγάλες κοινότητες που ζούσαν από το δάσος, τους ρετσινάδες και τους μελισσοκόμους.

• **Αρα δεν ήταν δάσος έρημο, οι κοινότητες έκαναν χρήση του δάσους, η οποία, όμως, δεν κατάφερε να το προστατεύσει.**

Αρα χρειάζονται και άλλα πράγματα. Είναι λύσεις που πρέπει να προταθούν από αυτόν που έχει αναλάβει τη μελέτη και από όλους τους παράγοντες που θα είναι δίπλα μου. Εχω οργανώσει ένα σύστημα με έναν κεντρικό μελετητή σε κάθε μία από τις δέκα θεματικές μελέτες που θα έχει αντένες απλωμένες σε κάθε κατεύθυνση. Η εταιρεία ΥΛΗ που έχει αναλάβει τη μελέτη για το δάσος έχει επαφή με το Δασολογικό Τμήμα του ΑΠΘ, με το αντίστοιχο του Πανεπιστημίου της Θεσσαλίας, με ειδικούς φορείς και πρόσωπα γύρω από το δάσος, με τον ίδιο τον Γκολντάμερ και την πενταμελή ομάδα του στην Ελλάδα, με την τοπική κοινωνία και τις προτάσεις της. Όλα αυτά θα συντεθούν σε μια πρόταση στην οποία προβλέπονται όλα τα προληπτικά μέτρα.

• **Παράδειγμα;**

Για παράδειγμα, γύρω από τους οικισμούς να μη φτάνει η πεύκη, αλλά να υπάρχουν ζώνες με δέντρα πυρίμαχα. Και, γιατί όχι, καρυδιές και καστανιές να δίνουν και εισόδημα σε φτωχές οικογένειες. Άλλο μέτρο είναι η ευρεία χρήση αντιπυρικών ζωνών, μια συστηματική αραιώση που δεν γινόταν. Ένα σύστημα δασοπυρόσβεσης με δεξαμενές, και αυτόματο και στατικό. Ένα από τα πράγματα που προτείνει ο Γκολντάμερ είναι ότι το πρώτο πλήγμα στη φωτιά πρέπει να το δώσουν οι άνθρωποι του δάσους.

• **Γιατί ήταν ανάγκη να συμβεί αυτή η καταστροφή και να έρθετε μετά εσείς να επαναφέρετε τον Γκολντάμερ; Αυτό δεν υποδηλώνει δυσλειτουργία του συστήματος;**

Για να είμαστε δίκαιοι, δεν θέλω να γίνω απολογητής κανενός, αλλά όταν μια κυβέρνηση αντιμετωπίζει τόσο εκρηκτικά προβλήματα όπως αυτή σήμερα, θα μπορούσαμε να είμαστε πιο επιεικείς σε ορισμένες δράσεις που θα μπορούσαν να γίνουν νωρίτερα.

• **Εσείς τώρα ξεκινάτε μια σειρά από μελέτες με συνολικό κόστος που θα καλύψουν οι χορηγοί...**

Δύο εκατομμύρια.

• **Τα έργα που θα παράξουν οι μελέτες ξέρουμε τι κόστος θα έχουν;**

Θα ξέρουμε όταν τελειώσουν οι μελέτες. Επειδή είμαι άνθρωπος της υλοποίησης, στη ζωή μου καμαρώνω να λέω ότι έχω κάνει περίπου 300 μελέτες και δεν μου έχει μείνει καμία στο ράφι. Μόνο 100 έχω κάνει τα τελευταία χρόνια με το «Διάζωμα», εκ των οποίων οι 50 για χώρους αρχαίων και αρχαία θέατρα. Όλα είναι εργοτάξια γιατί, όταν ξεκινάω, συνδέω τις μελέτες με χρηματοδοτικό πρόγραμμα. Η Εύβοια ήταν πολύ άτυχη γι' αυτό που συνέβη αλλά και τυχερή γιατί στην αφετηρία της ανασυγκρότησής της διαμορφώνονται τα δύο κορυφαία προγράμματα, το ΕΣΠΑ 2021-27 και το Ταμείο Ανάκαμψης, οι δύο βασικοί αιμοδότες του προγράμματος. Κάθε μελετητής θα πρέπει από την πρώτη φάση μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου να δώσει μια πρώτη βεντάλια δράσεων και έργων με προϋπολογισμό, χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό φορέα αναφοράς. Μέχρι 1η Σεπτεμβρίου πρέπει να αρχίσει η οικοδόμηση της χωρικής επένδυσης, μαζί με δυναμική δημόσια διαβούλευση και εργοτάξια για τα

παραδειγματικά έργα που εγώ ονομάζω «φωτοδότες». Θέλω την άνοιξη οι πολίτες να δουν εικόνες από το μέλλον τους.

- **Μα, μέσα στους «φωτοδότες» που παρουσιάσατε είναι και το μάστερ πλαν που πάει σε βάθος χρόνου, δεν είναι άμεσης παράδοσης.**

Ολα πάνε σε βάθος χρόνου. Κάθε μελετητής όμως πρέπει να δώσει τουλάχιστον δύο φωτοδότες για την άνοιξη. Ένα παράδειγμα είναι οι πράσινες ζώνες γύρω από τα χωριά με τα πυρίμαχα δέντρα. Άλλος φωτοδότης, που είναι μια παλιά δική μου πρωτοβουλία που δεν ολοκληρώθηκε, είναι τα ΚΕΠ. Τα ΚΕΠ δεν έχουν φτάσει ούτε στο 10%, εγώ τα ονειρεύτηκα ως πλήρη υποκαταστήματα του κράτους. Αν κάποιος θέλει να ανοίξει συνεργείο αυτοκινήτων και χρειάζεται 10 δικαιολογητικά, αυτά θα τα μαζεύει το κράτος. Ο ανήμπορος πολίτης θα λαμβάνει το πιστοποιητικό σπίτι του. Θα βάλω και τράπεζες μέσα εκεί. Αυτό ήταν πάντα το όνειρό μου, να φτάσει το κράτος και στο τελευταίο σπίτι.

- **Δεν θα μπορούσε αυτό να είχε γίνει χρόνια τώρα στην περιφέρεια, που πάσχει;**

Θα μπορούσε, παντού. Να πω άλλο παράδειγμα. Ονειρεύομαι τον καθολικό πολεοδομικό και χωρικό σχεδιασμό. Μόνο το 30% της ελληνικής γης έχει κανόνες. Το 70% δεν έχει και εκεί κάνει πάρτι η ανομία. Μία άλλη μεταρρύθμιση που είναι φωτοδότης θα είναι το Κέντρο Χωρικού Σχεδιασμού. Συμβολικά εγκατέστησα τους μελετητές μες στους δήμους προκειμένου μέχρι να τελειώσουν τις μελέτες να έχουν οργανώσει αυτή την υπηρεσία που θα έχει άποψη για όλα τα περιβαλλοντικά ζητήματα.

- **Αυτές οι μελέτες ξεκινούν με κάποιες προδιαγραφές που τις ορίζετε εσείς;**

Οχι. Οι προδιαγραφές ακουμπούν, πρώτον, στην ελληνική νομοθεσία και, δεύτερον, στη φιλοσοφία της δικής μου πρότασης, της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης. Δεν μιλάμε για μελέτες κλασικές. Για παράδειγμα, η μελέτη για τον τουρισμό θα δώσει προτάσεις για πράγματα που πρέπει να γίνουν.

- **Παράδειγμα;**

Ιστοσελίδα για την Βόρεια Εύβοια, πρόγραμμα μάρκετινγκ. Αυτά θα ανατεθούν μετά, θα γίνουν προσκλήσεις με τις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με διαγωνισμούς κανονικούς για να ανατεθούν όλες οι μελέτες και όλα τα έργα.

- **Αρα, μετά το πρώτο στάδιο, ξεκινούν νέες μελέτες εφαρμοστικές;**

Ως την 1η Σεπτεμβρίου θα έχουν τελειώσει οι μελέτες οι οποίες θα μας δώσουν δράσεις και έργα συγκεκριμένα με προϋπολογισμό. Μέχρι το τέλος του χρόνου θα έχει εγκριθεί το πρόγραμμα, θα αρχίσουν να βγαίνουν οι προσκλήσεις από τη Διαχειριστική Αρχή στην οποία θα κατονομάζονται οι φορείς που θα υλοποιήσουν τα έργα. Για παράδειγμα, για το μουσείο ρητίνης, δικαιούχος φορέας θα είναι το υπουργείο Πολιτισμού, που θα κάνει τη δημοπρασία.

- **Το σύστημα που εφαρμόζεται μοιάζει μεικτό. Ο χορηγός δίνει χρήματα για τη μελέτη και μετά το έργο υλοποιείται από δημόσιο χρήμα. Παρά ταύτα, αυτός που δίνει τα χρήματα για τη μελέτη καθορίζει και την ουσία του έργου.**

Μα δεν επεμβαίνει ο χορηγός σε αυτό. Σου είπα, 100 μελέτες κάναμε μόνο για το υπουργείο Πολιτισμού, την επόμενη μέρα έπιασε δουλειά το υπουργείο και έκανε ουσιώδη επίβλεψη. Να

το πω κι αλλιώς. Πες ότι δεν υπήρχα εγώ εδώ, με την επιτροπή αυτή. Σε πόσον καιρό θα υπήρχαν οι μελέτες για την περιοχή αυτή -με τις διαδικασίες του Δημοσίου- για να γίνει ανασυγκρότηση;

- **Και γιατί το κράτος να μην έχει την οργάνωση για να κινηθεί γρήγορα και αποτελεσματικά;**

Εχω ζήσει τον δημόσιο χώρο από όλες τις πλευρές, ως δήμαρχος, ως υπουργός και τώρα ως πολίτης εθελοντής. Η ζωή δημιουργεί τα δικά της μείγματα που είναι πιο αποτελεσματικά από την ακαμψία ενός κράτους που οδηγεί πολλές φορές σε εκτροπές. Το ελληνικό κράτος στα 200 χρόνια της ζωής του ασχολήθηκε με 30 αρχαία θέατρα. Λόγω του ότι μπήκαν όλες οι δυνάμεις στο παιχνίδι μέσω του «Διαζώματος», άλλα 50 αρχαία θέατρα παίρνουν ζωή σταδιακά τα τελευταία δέκα χρόνια. Λόγω αυτής της μεγάλης συνέργειας που αναπτύσσεται, αυτό που λείπει δραματικά, γιατί έχουμε διάφορα φαντάσματα που κυνηγάμε κάθε φορά.

- **Τι φαντάσματα είναι αυτά;**

Εχουν καταφέρει αυτά τα φαντάσματα να απαξιώσουν τόσο το Δημόσιο, που αγαπώ πολύ και εκτιμώ πολύ τους δημοσίους υπαλλήλους, όσο και τον ιδιωτικό χώρο. Υπάρχουν και ιδιώτες που δεν σιτίζονται από το κράτος και είναι πραγματικοί πατριώτες και έπαιξαν σπουδαίο ρόλο την περίοδο της κρίσης για να κρατήσουν όρθια τη χώρα.

- **Για όλα αυτά τα έργα στην Εύβοια ποιος θα είναι ο εγγυητής ότι θα περπατήσουν και θα φέρουν αποτέλεσμα; Εσείς, το θεσμικό πλαίσιο, η κυβέρνηση;**

Αυτό ήταν το πρώτο θέμα που συζήτησα με τον πρωθυπουργό όταν μου πρότεινε να αναλάβω αυτή την αποστολή. Εγγυητής είναι οι ευρωπαϊκοί θεσμοί. Στο τέλος του 2022 θα έχει εγκριθεί το πρόγραμμα και θα είναι εγγυημένο για τουλάχιστον δύο δεκαετίες. Δεν θα μπορεί κανείς να το πειράξει. Εννοώ τα προγράμματα της Ε.Ε. που είναι ακλόνητα και δεν επηρεάζονται από εναλλαγές κυβερνήσεων και πολιτικές οξύνσεις. Το πρόγραμμα για την Εύβοια έχει τρεις χρονικούς κύκλους: ο ένας είναι το 2022 για τα άμεσα, ο άλλος ο μεσοπρόθεσμος όσο διαρκεί το ΕΣΠΑ ως το 2027 και ο τρίτος για τα πολύ μεγάλα έργα, όπως το οδικό δίκτυο της Εύβοιας ή το δάσος που θέλει βάθος δεκαετιών για την πλήρη αποκατάστασή του.

- **Γιατί αναφέρετε ως εγγυητή τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και όχι τους ελληνικούς;**

Γιατί ξέρω τις παθογένειες των ελληνικών θεσμών. Η χώρα μας, δυστυχώς, στα χρήματα που διαχειρίζεται μόνη της τα έχει κάνει θάλασσα. Λυπάμαι που το λέω αυτό για την πατρίδα μας.

Απαισιόδοξη πρόβλεψη για τα 229 πολεοδομικά σχέδια

Ιδιαίτερα απαισιόδοξη είναι η πρόβλεψη του Σταύρου Μπένου για το εμβληματικό πρόγραμμα «Κωνσταντίνος Δοξιάδης», μέσω του οποίου το υπουργείο Περιβάλλοντος υπόσχεται να οργανώσει χωροταξικά την Ελλάδα, αναθέτοντας την εκπόνηση 229 πολεοδομικών σχεδίων.

Θα χρειαστούν δύο χρόνια μόνο για την επιλογή των αναδόχων και αυτό η κυβέρνηση το ξέρει, λέει ο κ. Μπένος για το πρώτο έργο που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης με 300 εκατομμύρια ευρώ. Η πρόβλεψη μιας τέτοιας καθυστέρησης είναι κρίσιμη, αφού το Ταμείο Ανάκαμψης διέπεται από ασφυκτικό πλαίσιο ολοκλήρωσης. Οι μελέτες πρέπει να έχουν παραδοθεί πλήρως μέσα στο 2025, διαφορετικά απεντάσσονται. Όταν έγινε η τελευταία ενημέρωση στο μέγαρο Μαξίμου στις 11 Νοεμβρίου 2021, ανακοινώθηκε ότι τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια Ιστιαίας-Αιδηγού και Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας ανατέθηκαν σε ομάδα μελετητών, αλλά ο κ. Μπένος διευκρινίζει πώς έχουν τα πράγματα:

«Έχουν ανατεθεί τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια με την επίβλεψη του καθηγητή Οικονομού που ήταν υφυπουργός Περιβάλλοντος και έκανε αυτόν τον νόμο. Τα γραφεία εγκαθίστανται στους δήμους, σήμερα συνεδρίασε το δημοτικό συμβούλιο της Ιστιαίας και πήρε απόφαση για την ανάθεση της μελέτης. Εκείνοι θα τις αναθέσουν, εκείνοι θα τις παρακολουθούν».

- **Δεν έγινε η ανάθεση της μελέτης από εσάς;**

Από εμάς έγινε η αποδοχή της δωρεάς.

- **Την έγκριση της μελέτης ποιος την κάνει;**

Σε διάφορες φάσεις θα γνωμοδοτεί ο δήμος και θα αποφασίζει το υπουργείο.

- **Αρα το μόνο που ουσιαστικά αλλάζει με αυτή τη διαδικασία είναι ο χρόνος για τους διαγωνισμούς του προγράμματος «Κωνσταντίνος Δοξιάδης», για τις 229 πολεοδομικές μελέτες σε όλη τη χώρα.**

Να το πω διαφορετικά. Αν δεν γινόταν αυτό με το «Διάζωμα», θα είχαμε ανάδοχο ύστερα από δύο χρόνια.

- **Υστερα από δύο χρόνια θα έχουμε δηλαδή αναδόχους στο πρόγραμμα του υπουργείου;**

Βεβαίως, θα το δείτε.

- **Το έχετε πει αυτό στον αρμόδιο υφυπουργό, τον κ. Ταγαρά;**

Το ξέρει.

Για το μετρό Θεσσαλονίκης

«Ο ρόλος μου με οδηγεί σε αυτοσυγκράτηση»

- **Επανέρχεστε πολύ συχνά στο θέμα του πολιτισμού και αυτό είναι κατανοητό καθώς κυριαρχεί στη δράση σας τα τελευταία χρόνια. Θα ήθελα λοιπόν την άποψή σας για τα όσα συμβαίνουν με τον Σταθμό Βενιζέλου στο Μετρό Θεσσαλονίκης. Υπάρχουν 200 διεθνείς προσωπικότητες του πολιτισμού που λένε ότι η απόσπαση των αρχαιοτήτων είναι καταστροφική.**

Έχω άποψη για όλα. Ο ρόλος που έχω σήμερα, όμως, νομίζω ότι πρέπει να με οδηγεί σε μια αυτοσυγκράτηση να μην εκφράζω δημόσια τις απόψεις μου για όλα. Και θέλω να το σεβαστείς αυτό. Καλώς με ρωτάς, κι εγώ δεν θέλω να απαντήσω γιατί έχω αυτοπεριοριστεί και πρέπει να διατηρήσω πολύ ψηλά τον ρόλο που είναι ιερός.

English

Interviews EUROKINISSI / GIANNIS PANAGOPOULOS

27.11.2021

"I want citizens to see images of their future in the spring"

Aris Chatzigeorgiou

"New forest", "lighting projects", sponsors and Goldammer ... What can all this have to do with the day after a catastrophe like the one that happened last August in Northern Evia? The "Ef.Syn." sought answers from the man appointed by the prime minister as head of the Reconstruction Committee, Stavros Benos.

It took several questions to understand who determines, who assigns, who approves and who pays for the projects to be done. With decades of experience in public life, Mr. Benos did not hesitate to express his disappointment with the effectiveness of the Greek state. He also boldly dropped a huge "bomb", effectively predicting a fiasco for the plan to carry out 229 urban studies – the first project funded by the Recovery Fund – which, he said, will take only two years to select contractors. The only question he refused to answer is that of the removal of the antiquities from the Venizelos Station of the Thessaloniki Metro.

When talking about reconstruction in Northern Evia, you use the term "new forest". What does "I dream of a new forest" mean?

This terminology does not refer only to the new forest, but to the reform dimension that I want my own interventions for the region to have. New forest, then, new KEP, new municipality. The new forest is based on two foundations. One is the famous Goldammer report which gives a mix between prevention and repression. It also shows the future of management, that is, it also specifies the forest economy. The other pole is the people of the forest and especially the retsinades (they have a great president, Vangelis Georgantzis) who have suffered utter destruction, lost their jobs for decades. You will see me moving between these two poles, I will have advisors Goldammer and Vangelis to organize the new forest.

This whole story started after a disaster. The reform you are talking about is to come after the disaster to do works or to be able to put out a fire without burning for ten days?

They are all three together. What I want to leave behind is a mix that is very clear and vivid from the Goldammer report, between prevention projects, repression projects and one step further, management projects, the forest economy. Goldammer has made two proposals on a national scale, which is not only a matter of Evia, it is a matter of adoption by the government and the political system.

Which, however, were not adopted from 2019 ...

I would suggest that they be adopted. I find them both very nice. Both ODIPY (Forest and Rural Fire Management Organization) and the Forest Corps (DASO), a body homologous to firefighters.

Have you ever been told by the government why they have not adopted them so far, since you are talking to them?

I do not speak at this level, I am not a government official, I am a citizen who wants to maintain my complete independence and this proposal made by the Prime Minister gives me great responsibilities, especially in terms of transparency and universality that I must have. I want to be firmly on an equal footing with everyone in the political system. Therefore, I do not penetrate so much into the thinking and decisions of the daily life of the government. My role is to think, plan and propose, mainly after consulting with the scientific world and society, what I think is best for the region.

When one hears about a new forest, one thinks of the "old" which in North Evia was something wonderful, very dense, with awesome landscapes, small settlements, agricultural land. Will these change?

No. They were just vulnerable. They did not have the element of fire prevention in them. I remember as a child, my family and I went on vacation to Taygetos, the forest had two elements of self-regulation, these I want to restore: one was life and the other was sustainability. These do not exist now, if we exclude the peculiarity of the forest of Northern Evia, which is based on the two large communities that lived from the forest, the retsinades and the beekeepers.

So it was not a desert forest, the communities made use of the forest, which, however, failed to protect it.

So other things are needed. These are solutions that must be proposed by the person who has undertaken the study and by all the factors that will be by my side. I have organized a system with a central designer in each of the ten thematic studies that will have antennas spread in each direction. The company YLI that has undertaken the study for the forest has contact with the Forest Department of AUTH, with the corresponding one of the University of Thessaly, with special bodies and persons around the forest, with Goldammer himself and his five-member team in Greece, with the local community and its proposals. All this will be formulated in a proposal which provides for all precautionary measures.

Example?

For example, around the settlements the pine tree should not reach, but there should be areas with refractory trees. And, why not, walnuts and chestnuts to give income to poor families. Another measure is the widespread use of firewalls, a systematic dilution that was not possible. A forest firefighting system with tanks, both automatic and static. One of the things that Goldammer suggests is that the first blow to the fire should be given by the people of the forest.

Why was it necessary for this catastrophe to happen and for you to come back and bring Goldammer back? Doesn't this indicate a system malfunction?

To be fair, I do not want to apologize to anyone, but when a government is facing such explosive problems as it is today, we could be more lenient with certain actions that could have been taken sooner.

You are now starting a series of studies with total costs to be covered by the sponsors ...

Two million.

Do we know how much the projects that the studies will produce will cost?

We will know when the studies are over. Because I am a person of implementation, in my life I am proud to say that I have done about 300 studies and I have not left any on the shelf. I have only made 100 in recent years with "Diazoma", of which 50 for ancient sites and ancient theaters. Everything is construction sites because, when I start, I connect the studies with a financing program. Evia was very unfortunate for what happened but also lucky because at the beginning of its reconstruction are formed the two leading programs, the NSRF 2021-27 and the Recovery Fund, the two main blood donors of the program. Every researcher from the first phase until the end of February should give a first fan of actions and projects with budget, schedule and

financial reference body. By September 1st, the construction of the spatial investment must begin, along with dynamic public consultation and construction sites for the exemplary projects that I call "luminaires". I want citizens to see images of their future in the spring.

But, among the "lights" that you presented is the master plan that goes in the long run, it is not of immediate delivery.

Everything goes in the long run. But every designer should give at least two light fixtures for the spring. An example is the green belts around the villages with the refractory trees. Another illuminator, which is an old initiative of mine that was not completed, is the KEP. The KEP have not even reached 10%, I dreamed of them as full branches of the state. If someone wants to open a car repair shop and needs 10 documents, the state will collect them. The helpless citizen will receive his house certificate. I will also put banks in there. This has always been my dream, to reach the state and the last house.

Couldn't this have happened years ago now in the suffering region?

It could, everywhere. Let me give another example. I dream of universal urban and spatial planning. Only 30% of Greek land has rules. 70% do not have and lawlessness is partying there. Another reform that is illuminating will be the Center for Spatial Planning. I symbolically installed the researchers in the municipalities in order to have organized this service that will have an opinion on all environmental issues until the end of the studies.

Do these studies start with some specifications that you set?

No. The specifications are based, firstly, on the Greek legislation and, secondly, on the philosophy of my own proposal, the Integrated Spatial Investment. We are not talking about classic studies. For example, the tourism study will give suggestions for things to do.

Example?

Website for North Evia, marketing program. These will then be awarded, invitations will be made with the procedures of the European Union, with regular competitions to be awarded all the studies and all the projects.

So, after the first stage, do new applied studies begin?

By September 1st, the studies will be completed, which will give us actions and projects specifically with a budget. By the end of the year, the program will have been approved, the invitations will start to come out from the Managing Authority, in which the bodies that will implement the projects will be named. For example, for the resin museum, the beneficiary will be the Ministry of Culture, which will hold the auction. The system applied looks mixed. The sponsor gives money for the study and after the project is implemented from public money. Nevertheless, the one who gives the money for the study determines the essence of the project. But the sponsor does not intervene in this. I told you, we did 100 studies only for the Ministry of Culture, the next day the ministry got a job and did substantial supervision. To put it another way. Say that I was not here with this committee. How long would the studies for this area be – with the procedures of the State – to be reconstructed?

And why does the state not have the organization to move quickly and efficiently?

I have lived the public space from all sides, as a mayor, as a minister and now as a volunteer citizen. Life creates its own mixtures that are more effective than the rigidity of a state that often leads to diversions. The Greek state in the 200 years of its life dealt with 30 ancient theaters. Due to the fact that all the forces entered the game through "Diazomatos", another 50 ancient theaters are gradually coming to life in the last ten years. Due to this great synergy that develops, what is missing dramatically, because we have different ghosts that we chase each time.

The system applied looks mixed.

The sponsor gives money for the study and after the project is implemented from public money. Nevertheless, the one who gives the money for the study determines the essence of the project. But the sponsor does not intervene in this. I told you, we did 100 studies only for the Ministry of Culture, the next day the ministry got a job and did substantial supervision. To put it another way. Say that I was not here with this committee. How long would the studies for this area be - with the procedures of the State - to be reconstructed?

And why does the state not have the organization to move quickly and efficiently?

I have lived the public space from all sides, as a mayor, as a minister and now as a volunteer citizen. Life creates its own mixtures that are more effective than the rigidity of a state that often leads to diversions. The Greek state in the 200 years of its life dealt with 30 ancient theaters. Due to the fact that all the forces entered the game through "Diazomatos", another 50 ancient theaters are gradually coming to life in the last ten years. Due to this great synergy that develops, what is missing dramatically, because we have different ghosts that we chase each time.

What ghosts are these?

These ghosts have managed to discredit both the State, which I love and appreciate very much, the civil servants, as well as the private space. There are also individuals who are not fed by the state and are real patriots and played an important role during the crisis to keep the country upright.

For all these projects in Evia, who will be the guarantor that they will walk and bring results? You, the institutional framework, the government?

This was the first issue I discussed with the Prime Minister when he suggested that I take on this task. The guarantor is the European institutions. By the end of 2022 the program will have been approved and will be guaranteed for at least two decades. No one will be able to hurt it. I mean the EU programs which are unshakable and unaffected by changes of government and political tensions. The program for Evia has three time cycles: one is 2022 for the immediate, the other the medium term as long as the NSRF lasts until 2027 and the third for the very large projects, such as the road network of Evia or the forest it wants depth of decades for its complete restoration.

Why do you mention the European institutions as a guarantor and not the Greek ones?

Because I know the pathogenesis of the Greek institutions. Our country, unfortunately, has turned it into a sea of money that it manages on its own. I'm sorry to say this about our country.

Pessimistic forecast for the 229 urban plans

Particularly pessimistic is the forecast of Stavros Benos for the emblematic program "Konstantinos Doxiadis", through which the Ministry of Environment promises to organize Greece spatially, commissioning the elaboration of 229 urban plans.

It will only take two years to select the contractors and the government knows this, says Mr Benos about the first project funded by the Recovery Fund with 300m euros. Predicting such a delay is crucial, as the Recovery Fund is governed by a suffocating completion framework. The studies must be fully delivered by 2025, otherwise they are excluded. When the last update was made at the Maximos Palace on November 11, 2021, it was announced that the Special Urban Plans of Istiaia-Edipsos and Mantoudi-Lake-Agia Anna were assigned to a team of designers, but Mr. Benos clarifies how things are:

"The Special Urban Plans have been assigned under the supervision of Professor Oikonomou, who was the Deputy Minister of Environment and made this law. The offices are located in the municipalities, today the municipal council of Istiaia met and decided to assign the study. They will assign them, they will watch them ".

Did not you assign the study?

The donation was accepted by us.

Who approves the study?

In various phases, the municipality will give an opinion and the ministry will decide.

So the only thing that essentially changes with this process is the time for the competitions of the "Konstantinos Doxiadis" program, for the 229 urban studies throughout the country.

To put it another way. If this did not happen with "Diazoma", we would have a contractor after two years.

After two years, will we have contractors in the program of the ministry?

Of course you will.

Have you said this to the competent Undersecretary, Mr. Tagaras?

He knows it.

For the Thessaloniki metro

"My role leads me to self-control"

You come back to the subject of culture very often and this is understandable as it dominates your action in recent years. So I would like your opinion on what is happening with the Venizelos Station in the Thessaloniki Metro. There are 200 international cultural figures who say that the detachment of antiquities is catastrophic.

I have an opinion on everything. The role I have today, however, I think should lead me to a restraint not to publicly express my views on everything. And I want you to respect that. You are asking me well, and I do not want to answer because I have limited myself and I have to keep very high the role that is sacred.